

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๒
เลขรับที่ 1784
วันที่รับ ๑๓ มี.ค. ๒๕๖๑
เวลา 11.03 น.

ส่วนราชการ กรมวิชาการเกษตร สำนักงานเลขานุการกรม โทร/โทรสาร ๐ ๒๕๓๔ ๙๖๕๔

ที่ กษ ๐๕๐๑/ป ๓๑๗ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑

เรียน ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศทล./สวพ.๑-๘/สำนัก ผชช./กพร./กตบ./สนก./กรม/กปร./กกย./กปส./กขป./กสส./กสย.

ด้วยกรมวิชาการเกษตรได้จัดทำข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่างๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกต ข้อควรระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ สื่อมวลชน หรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำทุกสัปดาห์

กรมวิชาการเกษตรขอส่งข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑ มาเพื่อใช้ประโยชน์ในหน่วยงานของท่านและประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วถึง ทั้งนี้ให้ สวพ.๑-๘ และศูนย์เครือข่ายส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตรให้ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ปัญหาวิกฤตภัยแล้งระดับจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการศูนย์ ในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(นายอุทัย นทคุณวงศ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ที่ กษ ๐๕๐๑/ว ๕๕๐

เรียน ผอ.ศวพ./กลุ่ม/วศช.
 เพื่อโปรดทราบ
 เพื่อโปรดพิจารณา

(นางนงนุช สุริยะรังษี)
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานและบริหารนโยบาย รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๒

เดือนกุมภาพันธ์
 วันที่ ๑๔-๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
สภาพอากาศแห้งแล้ง กลางวันอุณหภูมิสูง กลางคืนอุณหภูมิต่ำ	๑. กาแฟชะบัก	เก็บเกี่ยวผลผลิต	๑. โรคแอนแทรคโนส (โรคใบไหม้สีน้ำตาล /โรคกิ่งแห้ง /โรคผลแห้ง) (เชื้อรา <i>Colletotrichum gloeosporioides, Colletotrichum coffeanum</i>)	อาการที่ใบ: พบได้ทั้งใบอ่อนและใบแก่ ลักษณะเป็นจุดสีน้ำตาล เนื้อเยื่อกลางผลตาย เมื่ออาการรุนแรงแผลจะขยายขนาดเป็นแผลใหญ่ ทำให้ใบแห้งไหม้ทั้งใบ อาการที่กิ่ง: เกิดอาการไหม้กิ่งกิ่งเขียว ทำให้ใบเหลืองและร่วง กิ่งเกี่ยวและแห้งทั้งกิ่ง อาการที่ผล: พบได้ทั้งผลอ่อน และผลแก่ เริ่มแรกผลเป็นจุดสีน้ำตาลเข้ม เมื่ออาการรุนแรงขึ้นจุดจะขยายรวมกันเป็นแผลรูปร่างไม่แน่นอน และเนื้อเยื่อของผลยุบตัว ผลที่เป็นโรคจะหยุดการเจริญ เปลี่ยนเป็นสีดำ แต่ผลยังคงติดอยู่บนกิ่งกาแฟ	๑. เก็บผลและตัดแต่งกิ่ง ใบ ที่เป็นโรคไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก ๒. ควรรักษาระดับร่มเงาให้เหมาะสม เพื่อรักษาระดับความชื้น เป็นการป้องกันการเกิดโรค ๓. หมั่นตรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรครึ่มระบาด พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรครีพิชแมนโคเซบ ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ เบนโนมิล ๕๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ๔. ในระยะติดผลควรหมั่นสำรวจและป้องกันกำจัดมอดเจาะผลกาแฟอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากมอดเจาะผลจะทำให้ผลเกิดบาดแผล เป็นช่องทางให้เชื้อราเข้าทำลายผลได้มากขึ้น ๕. หลังเก็บเกี่ยวผลกาแฟควรตัดแต่งกิ่งและให้ปุ๋ยบำรุงต้น เพื่อให้ต้นกาแฟมีความแข็งแรง

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			๒. มอดเจาะผลกาแฟ	มอดตัวเต็มวัยเข้าทำลายผลกาแฟได้ตั้งแต่ขนาดผลกาแฟมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๒.๓ มิลลิเมตรขึ้นไป โดยเฉพาะเมื่อยจะเจาะผลกาแฟบริเวณปลายผลหรือสะดือของผลในผลกาแฟสามารถพบแมลงได้ทุกระยะการเจริญเติบโต (ระยะไข่ หนอน ดักแด้ และตัวเต็มวัย) มอดอาศัยกัดกิน ขยายพันธุ์ในผลจนกระทั่งผลกาแฟสุก และยังสามารถอยู่ในผลกาแฟที่แห้งคาอยู่บนต้น ผลกาแฟที่ร่วงลงพื้นดินและมอดอยู่ในกาแฟกะลาไดโนระยะหนึ่งถ้าแมลงกัดกาแฟมีความชื้นเหมาะสม ซึ่งมอดยังคงทำลายเมล็ดกาแฟกะลาระหว่างการตกเมล็ด	๑. การเก็บเกี่ยวกาแฟ ควรเก็บผลผลิตให้หมดต้นไม่ให้ติดค้างอยู่บนต้นหรือร่วงหล่นตามพื้นดินได้ต้น ๒. ถ้าการระบาดรุนแรงให้เลือกใช้สารชนิดไตรอะซิโตนีตริงนี้ ไตรอะซิโตนีตริง ๔๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๘๐ มิลลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
อากาศร้อน	๒. มังคุด	ติดผลอ่อน	เปลือยไฟ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยทำลายโดยการดูดกินน้ำเลี้ยงจากส่วนต่างๆ ของพืช ระยะขอยอดออกและติดผลอ่อน อาจทำให้ดอกและผลอ่อนร่วง ผลที่ไม่ร่วงเมื่อมีการพัฒนาผลโตขึ้น จะเห็นรอยทำลายชัดเจน เนื่องจาก	สำรวจการระบาดของเปลือยไฟบนตอก และยอดอ่อน หากพบเปลือยไฟ จำนวนมากกว่าหรือเท่ากับ ๑ ตัวต่อ ๔ ตอก (๐.๒๕ ตัวต่อตอก) หรือ ๑ ตัวต่อยอด ให้พ่นสารอิมิดาโทสปริต ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๓ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ พิโปรนิล

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ผิวเปลือกมังคุดมีลักษณะขรุขระที่เรียกว่า ผิวขี้กลาก ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพต่ำ ระยะแตกยอดอ่อนและใบอ่อน ทำให้ชะงักการเจริญเติบโต แคระแกร็น หักงอ และใบไหม้ ต้นมังคุดขาดความสมบูรณ์	๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เปลืองไฟด้านทานต่อสารฆ่าแมลงได้
๓. ลมกอง		ระยะใบแก่แทงช่อดอก/ ติดผลอ่อน	หนอนก้นโตผิวเปลือก	หนอนก้นโตกินทำลายอยู่ใต้เปลือก ลิกระหว่าง ๒-๘ มิลลิเมตร ตามกิ่ง และลำต้น ทำให้ต้นเป็นปุ่มบวม เมื่อ หนอนระยะขาดมาก จะทำให้กิ่งแห้ง และตาย ถ้าหนอนกัดกินช่อดอกจะ ทำให้ช่อดอกถูกทำลายและผลผลิต ลดลง	๑. ใช้ไส้เดือนฝอย (Steinernema carpocapsae) อัตรา ๕๐ ล้านตัว (๑ กระป๋อง) ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ๑ ต้นใช้น้ำ ๕ ลิตร พ่น ๒ ครั้ง ห่างกัน ๑๕ วัน (ในการนี้มีอากาศแห้งแล้ง ควรพ่นน้ำเปล่าให้ความชุ่มชื้นก่อนพ่น ไส้เดือนฝอย) ๒. ใช้สาร คาร์โบซัลเฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คลอร์ไพริฟอส ๔๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นให้โชกบนลำต้น และกิ่งก้านที่มีรอย ทำลายของหนอนก้นโตผิวเปลือก
อากาศร้อนจัดในตอนกลางวัน และไม่มีฝน	๔. ทุเรียน	ทุเรียนที่ยังไม่ให้ผลผลิต และให้ผลผลิตแล้ว	ปัญหาทุเรียนขาดน้ำ	- ใบทุเรียนแสดงอาการเหี่ยว ขอบใบ จะมีสีเหลืองและไหม้จากปลายใบ เข้ามา ในที่สุดใบก็จะร่วง ซึ่งหาก ไม่มีการให้น้ำ ต้นทุเรียนจะตายทั้งกิ่ง หรือยืนต้นตาย	- ควบคุมดินใต้ต้นทุเรียน เพื่อรักษาความชื้น ของดินและลดการคายระเหยน้ำจากดิน - ตัดแต่งกิ่งที่ถูกทำลายโดยโรคหรือแมลง หรือกิ่งที่เปราะหักกัน เพื่อลดการใช้น้ำของพืช - ในกรณีที่ทุเรียนติดผลมาก แต่ไม่มีน้ำให้ อย่างเพียงพอ ควรตัดผลทิ้งบ้างเพื่อให้ต้นไม้

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>อยู่รอดได้</p> <p>- หากมีแหล่งน้ำ ควรให้น้ำที่เพียงพออย่างสม่ำเสมอโดยเฉพาะในระยะออกดอกจนถึงระยะผลแก่</p>

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวลาวัลย์ จันทร์อัมพร ข้อมูลจาก ศกค.ชม., ศวส.จันทบุรี, ศวส.ชุมพร และ ศวพ.ยะลา)
ผู้ก่ลั่นกรรอง : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช